

Informatie Passend Onderwijs

Vanaf 1 augustus 2014 is de wetgeving over Passend onderwijs in heel Nederland van kracht. De wet gaat ervan uit dat alle kinderen recht hebben op goed onderwijs, ook kinderen die extra ondersteuning nodig hebben.

Stedelijk uitgangspunt hierbij is:

“We bieden binnen Amsterdam goed en passend onderwijs aan alle leerlingen, aansluitend op hun mogelijkheden en behoeften. Waarbij indien nodig professionele onderwijsondersteuning en begeleiding voor leerlingen en leerkrachten beschikbaar is en deze hulp zo snel mogelijk, in zo licht mogelijke vorm, zo dicht mogelijk bij de thuissituatie en op de meest adequate wijze wordt aangeboden”

Bestuurlijke samenwerking passend onderwijs

De schoolbesturen ASKO, AMOS, ABSA, KBA nieuw west en El Amal hebben de handen ineen geslagen en hebben binnen de kaders van het Samenwerkingsverband, hun gezamenlijke uitgangspunten op passend onderwijs geformuleerd en hebben een steunpunt/adviesloket hiervoor ingericht, genaamd **Lokaal PO**. Twee adviseurs passend onderwijs en een projectleider werken van daaruit ondersteunend aan de 80 basisscholen van de vijf betrokken besturen.

De uitgangspunten van de bestuurlijke samenwerking zijn:

- de besturen zorgen voor laagdrempelige toegang tot hoogwaardige ondersteuning;
- we sluiten aan bij de behoefte van besturen en scholen;
- de vorm volgt de inhoud, we streven naar een zo licht mogelijke inrichting;
- de samenwerking doet niets af aan het belang van wijkgericht werken;
- de zorgplicht (waaronder klachtenregeling, schorsen/verwijderen) blijft de verantwoordelijkheid van de afzonderlijke besturen;
- de besturen beheren afzonderlijk de aan hen toegekende middelen voor extra ondersteuning.
- de besturen verantwoorden zich aan het samenwerkingsverband over de inzet van middelen voor extra ondersteuning;

De binnen Lokaal PO participerende besturen hebben in lijn met de uitgangspunten van Samenwerkingsverband Amsterdam en Diemen, een werkwijze ontwikkeld, waarmee ze op verantwoorde wijze de middelen voor extra ondersteuning toewijzen en zorgen voor een zo efficiënt mogelijke inzet van die middelen. Daarmee worden de scholen in staat gesteld, vanuit hun eigen kracht, passend onderwijs vorm te geven en verder te ontwikkelen. Daarbij benadrukken we uitdrukkelijk het belang van de uitgangspunten van Samenwerkingsverband Amsterdam en Diemen:

- eigen kracht denken;
- in de klas en wijkgericht;
- laagdrempelige toegang tot hoogwaardige ondersteuning;
- ondersteuning op basis van de vraag en sturing via evaluatie van de resultaten;
- zorg nemen we niet over, we helpen je het zelf kunnen;
- we geloven in het zelf organiserend vermogen (gezinnen, scholen en wijken);
- we hoeven niet alles te kunnen, maar willen het leren;
- wat we niet zelf kunnen (leren) doen we samen met anderen.

Overwegingen

Omdat we veel waarde hechten aan de autonomie en verantwoordelijkheid van individuele scholen en veel vertrouwen hebben in de eigen kracht van scholen om Passend Onderwijs in de klas en in de

wijk vorm te geven, is het van belang dat de aanpak scholen ondersteunt en faciliteert. Het adviesloket Lokaal PO is daarom smal ingericht.

Het begrip Passend onderwijs betekent:

- dat scholen en schoolbesturen de zorgplicht hebben om elk kind een goede onderwijsplek te bieden. Voor de meeste kinderen is het reguliere basisonderwijs de beste plek. Als het echt nodig is, kunnen kinderen naar het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs.
- zoveel mogelijk thuisnabij onderwijs, door de ondersteuning waar mogelijk naar de leerling te brengen, in plaats van de leerling naar de ondersteuning.
- dat scholen meer uitgaan van de mogelijkheden van leerlingen en minder de nadruk leggen op eventuele beperkingen. Scholen kunnen sneller en effectiever handelen als een leerling extra ondersteuningsbehoeften heeft.
- dat de manier waarop de ondersteuning van leerlingen wordt gefinancierd is veranderd. Er komen geen nieuwe leerlingen met een 'rugzakje' meer bij. Deze leerlinggebonden financiering (LGF) op basis van een indicatie wordt afgebouwd. In plaats daarvan krijgen besturen en scholen de ruimte om flexibeler op de behoeftes van leerlingen en leerkrachten in te spelen en deze vormen van ondersteuning zelf te organiseren en te betalen.
- een verandering in de organisatievorm, wanneer verwijzing van leerlingen naar het speciaal onderwijs en het speciaal basisonderwijs noodzakelijk is.

Uitwerking van bovenstaande:

Zorgplicht

Schoolbesturen hebben zorgplicht. Dat betekent dat scholen zelf voor passend onderwijs moeten zorgen voor iedere leerling die op hun school zit, of die zich bij hun school aanmeldt. Schoolbestuur en school moeten eerst kijken wat de school zelf kan doen. De ondersteuning die een school kan bieden staat beschreven in het schoolondersteuningsprofiel.

Als een school de noodzakelijke ondersteuning aan een leerling niet kan bieden, moet zij zorgen dat deze ondersteuning elders wordt geboden. Dit kan een onderwijsplek op een andere school van hetzelfde schoolbestuur of op een andere school in dezelfde wijk zijn, of een onderwijsplek op een school voor speciaal (basis) onderwijs. De verantwoordelijkheid voor het zoeken en aanbieden van een juiste onderwijsplek ligt bij de school waar de leerling is aangemeld. Belangrijk bij de uitvoering van de zorgplicht is dat de school met ouders overlegt over wat de onderwijsbehoefte van de leerling is en wat een daarbij passende school is.

De school wordt in dit proces ondersteund door de adviseurs passend onderwijs van Lokaal PO én door de onderwijsadviseurs van het Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen.

Passend onderwijs op de reguliere basisschool

Elke basisschool in Amsterdam en Diemen krijgt van het Samenwerkingsverband een budget voor de basisondersteuning. Hieruit wordt de ondersteuning bekostigd, die beschikbaar gesteld wordt voor alle leerlingen. De school biedt hiervoor een basisondersteuning die minimaal voldoet aan de gestelde normen van inspectie en overeen komt met de ambitie van de vijf schoolbesturen die gezamenlijk Passend Onderwijs vorm geven voor hun scholen. Dit budget basisondersteuning is gebaseerd op het leerlingenaantal van de school.

Een voorwaarde voor passend onderwijs is kwalitatief goed onderwijs in samenhang met een goed werkende ondersteuningsstructuur in en om de school. De basisondersteuning is het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel van preventieve en lichte curatieve interventies die:

- *binnen de onderwijs ondersteuningsstructuur van de school,*
- *onder regie en verantwoordelijkheid van de school,*
- *waar nodig met inzet van expertise van andere scholen en ketenpartners,*

- *zonder specifiek arrangement en/of ontwikkelingsperspectief,*
- *planmatig en op een overeenkomen kwaliteitsniveau worden uitgevoerd.*

Over de basisondersteuning heeft het samenwerkingsverband de volgende afspraken gemaakt:

- *elke school heeft een effectieve interne toezichtstructuur en scoort minimaal een voldoende op de indicatoren uit het toezichtkader van de inspectie voor het onderwijs. Met name op de indicatoren die betrekking hebben op de ondersteuning van leerlingen en op planmatig werken;*
- *elke school heeft de leerlingondersteuning ingericht volgende de standaarden en cyclus van handelingsgericht werken*
- *elke basisschool heeft een ondersteuningsteam en werkt effectief samen met ketenpartners en het speciaal (basis) onderwijs*
- *elke school heeft in haar schoolondersteuningsprofiel vastgelegd hoe zij met behulp van preventieve en licht curatieve interventies tegemoet komt aan kinderen met een specifieke onderwijsbehoefte*
- *elke basisschool stelt zodra zij een vorm van extra ondersteuning inzet een ontwikkelingsperspectief op voor de leerling. Als de gedragsproblematiek van de leerlingen (mede) de aanleiding is voor het inzetten van extra ondersteuning, benoemt de school dit expliciet in het ontwikkelingsperspectief.*

De schoolbesturen ontvangen daarnaast van het Samenwerkingsverband een budget voor extra ondersteuning. Dit budget is bedoeld voor de inzet van specifieke ondersteuning die het basis ondersteuningsniveau van de school overstijgt. Deze middelen kunnen besturen en scholen niet voor andere doeleinden dan voor ondersteuning inzetten. De toekenning van dit budget verloopt bij de vijf samenwerkende schoolbesturen via het daartoe ingerichte steunpunt Lokaal PO. Dit maakt meer maatwerk mogelijk dan dat voorheen bij de leerlinggebonden financiering het geval was. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben binnen de basisschool wordt een groeidocument ingevuld, waarbij ook het te verwachten uitstroomprofiel van de leerling en een handelingsplanning wordt aangegeven. Lokaal PO begeleidt de aanvraag en fiatteert deze op inhoudelijke gronden. De inzet van extra ondersteuning is gericht op de onderwijsontwikkeling van de leerling én werkt verhogend op het ondersteuningsniveau van de school.

Passend onderwijs op het speciaal (basis) onderwijs

Wanneer een verwijzing naar een SBO- of SO-school voor de leerling toch de beste oplossing lijkt, dan loopt de verwijzing via de onderwijsadviseur van het samenwerkingsverband die in betreffende regio werkzaam is. Deze adviseur is onafhankelijk van de school en het schoolbestuur. De onderwijsadviseur kent de scholen in de regio en de SBO- en SO-scholen goed en kan indien nodig snel een passende overstap realiseren. Hiervoor is een toelaatbaarheidsverklaring nodig, die door de onderwijsadviseurs wordt afgegeven. In een enkele situatie is het noodzakelijk om een versnelde plaatsing te realiseren voor een leerling, omdat de veiligheid van de leerling en diens omgeving in het geding is. In dat geval kan er een beroep gedaan worden op de noodprocedure.

Leerlingen die al op het speciaal onderwijs in Amsterdam zitten, behouden hun plek en indicatie tot uiterlijk 1 augustus 2016 zolang de leerling op dezelfde school blijft. Daarna volgt een nieuwe beoordeling over de best passende plek in overleg met de school en de onderwijsadviseur van het samenwerkingsverband.

Samenwerking met Jeugdzorg

Een goede samenwerking met de jeugdhulp is een belangrijke voorwaarde voor kwalitatief goede ondersteuning aan leerlingen. Met ingang van 2015 zijn de gemeenten Amsterdam en Diemen door de invoering van de Jeugdwet verantwoordelijk voor alle jeugdzorg in Amsterdam en Diemen. In de praktijk betekent dat onder meer dat er binnen de verschillende wijken ouder- en kind adviseurs aan de scholen zijn toegekend om de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp rond leerlingen en hun gezinnen te versterken.

Medezeggenschap

Naast een actieve betrokkenheid van ouders bij de ontwikkeling van het eigen kind kunnen ouders ook op de volgende manieren betrokken zijn bij passend onderwijs:

- medezeggenschapsraad van de school: de MR van de school is samengesteld uit leerkrachten en ouders en heeft adviesrecht op het schoolondersteuningsprofiel. In dit profiel legt de school vast wat ze aan (extra) ondersteuning kan bieden en hoe deze ondersteuning georganiseerd is;
- Ondersteuningsplanraad: dit is de medezeggenschapsraad van het Samenwerkingsverband. Deze raad heeft instemmingsrecht op het ondersteuningsplan waarin de schoolbesturen hebben vastgelegd welke afspraken zij met elkaar hebben gemaakt om te zorgen dat alle kinderen een passende onderwijsplek krijgen. De raad in Amsterdam-Diemen bestaat uit tien personen: vijf ouders en vijf personeelsleden van de scholen
- GMR van de schoolbesturen: de besturen waar meerdere scholen onder vallen hebben een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. In de GMR nemen vertegenwoordigers van de MR-en van de scholen zitting. Hoewel de GMR formeel geen rol heeft in de medezeggenschap op passend onderwijs kan haar rol toch betekenisvol zijn. Het budget voor extra ondersteuning wordt in het Samenwerkingsverband Amsterdam Diemen geheel toebedeeld aan de besturen. De GMR heeft informatierecht en daarmee inzicht in de wijze waarop het schoolbestuur de toewijzing van extra ondersteuning organiseert. De GMR kan gevraagd of ongevraagd advies uitbrengen.

Voor meer en verdiepende informatie met betrekking tot passend onderwijs in Amsterdam en Diemen, kunt u terecht op de website van het samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen <http://www.swvamsterdamdiemen.nl/>

Meer informatie over medezeggenschap is te vinden op <http://www.medezeggenschap-passendonderwijs.nl/>

Voor landelijke informatie kunt u terecht bij <http://www.passendonderwijs.nl/>